

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 772/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. októbra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou FARDOUS PARTNERS s. r. o., Hlavná 6, Šaľa, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Renáta Fardousová, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 18/2015 z 28. apríla 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 48/2015 z 11. novembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. januára 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou FARDOUS PARTNERS s. r. o., Hlavná 6, Šaľa, konajúcou prostredníctvom konateľky JUDr. Renáty Fardousovej, ktorou

namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 To 18/2015 z 28. apríla 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tdo 48/2015 z 11. novembra 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 150/2013 z 19. novembra 2014 uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený peňažný trest vo výške 500 € a náhradný trest odňatia slobody vo výmere 100 dní (ďalej aj „odsudzujúci rozsudok okresného súdu“). Vinu sťažovateľa považoval okresný súd za preukázanú a to jednak vzhľadom na jeho výpoveď z prípravného konania, v ktorej sa k spáchaniu skutku kladenému mu za vinu priznal, ako aj s poukazom na znalecký posudok znalca [REDACTED].

Proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 2 To 18/2015 z 28. apríla 2015 tak, že odvolanie sťažovateľa zamietol. Následne sťažovateľ napadol rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu dovolaním, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g) a i) Trestného poriadku. O dovolaní sťažovateľa rozhodol napadnutým uznesením najvyšší súd ako dovolací súd tak, že ho odmietol.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta, že jediným dôkazom o jeho vine bolo jeho priznanie učinené v rámci výsluchu obvineného v prípravnom konaní. Podľa názoru sťažovateľa sa nemalo na toto priznanie prihliadať, keďže bolo urobené len na účely dosiahnutia tzv. odklonu formou podmieňného zastavenia trestného stíhania. Sťažovateľ argumentuje, že na vyhlásenie obvineného o tom, že spáchal trestný čin, podané v zmysle § 216 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, t. j. na účely zastavenia konania, nemožno prihliadať vzhľadom na § 226 Trestného poriadku („Ak prokurátor neschválil zmier hoci

obvinený uskutočnil vyhlásenie podľa § 220 ods. 1, že spáchal skutok, za ktorý je stíhaný, nie je možné v ďalšom konaní prihliadnúť na toto vyhlásenie ako dôkaz.“), ktorý je potrebné v jeho trestnej veci aplikovať analogicky.

Sťažovateľ v tejto súvislosti uvádza, že „*Podstatou inštitútu vyhlásenia obvineného je podľa § 216 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku jeho vyhlásenie, že spáchal skutok, za ktorý je stíhaný. Popis skutku, pre ktorý je obvinený stíhaný, je pritom vždy obsiahnutý v skutkovej vete uznesenia o vznesení obvinenia. Z porovnania obsahu zápisnice o výsluchu obvineného zo dňa 20. 10. 2011 a skutkovej vety uznesenia o vznesení obvinenia, je zrejmé, že v predmetnej zápisnici je zachytené len moje priznanie sa ku skutku, ktorý skutok je následne popísaný tým istým slovným vyjadrením, ako je popísaný v uznesení o vznesení obvinenia, teda obsah priznania sa ku skutku vyjadrený v zápisnici zo dňa 20. 11. 2011 sa v časti opisu skutku úplne zhoduje so skutkovou vetou uznesenia o vznesení obvinenia. Je potom zrejmé, že takéto prehlásenie učené do zápisnice zo dňa 20. 10. 2011 je len naplnením dikcie § 216 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a túto dikciu z hľadiska svojho rozsahu nijako neprekračuje (zápisnica neobsahuje skutočnosti, ktoré by sa dali považovať za vlastný a voľný opis obvineného k skutočnostiam, ktoré sú predmetom obvinenia tak, ako to predpokladá a má na mysli ustanovenie § 122 ods. 2 Trestného poriadku, teda inštitút výsluchu obvineného). Z hľadiska obsahu predmetnej zápisnice teda nejestvuje argument, pre ktorý by sa táto zápisnica nemohla a nemala považovať za procesnú fixáciu vyhlásenia obvineného učeného podľa § 216 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.“.*

Sťažovateľ poukazuje na to, že deň pred jeho výsluchom (ako obvineného), ktorý sa uskutočnil 20. októbra 2011, adresoval vyšetrovateľovi podanie z 19. októbra 2011, v ktorom formuloval svoj návrh na podmiennečné zastavenie trestného stíhania podľa § 216 ods. 1 Trestného poriadku. Sťažovateľ tiež poukazuje na skutočnosť, že vo výpovedi, ktorú uskutočnil v postavení svedka, spáchanie skutku kladenému mu za vinu popieral. Spáchanie skutku sťažovateľ popieral a považoval sa za nevinného aj v konaní pred súdom prvého stupňa, odvolacím súdom i dovolacím súdom. Jeho priznanie uskutočnené po vznesení obvinenia v prípravnom konaní bolo podané iba na účely tzv. odklonu formou podmiennečného zastavenia trestného stíhania.

Vzhľadom na skutočnosti uvedené v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Trenčíne Uznesením č. k. 2 To/18/2015-197 zo dňa 28. 04. 2015 v a Najvyšší súd Slovenskej republiky Uznesením sp. zn. 3 Tdo/48/2015 zo dňa 11. 11. 2015 porušili základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 2 To/18/2015-197 zo dňa 28. 04. 2015 a Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Tdo/48/2015 zo dňa 11. 11. 2015 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie Krajskému súdu v Trenčíne.

3. Krajský súd v Trenčíne a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi do 15 dní od doručenia tohto nálezu trovy konania na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu a najvyššieho súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 2 To 18/2015 z 28. apríla 2015

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd

nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Z konkrétnych okolností posudzovanej veci vyplýva, že sťažovateľ mohol všetky svoje námietky proti napadnutému uzneseniu krajského súdu uplatniť v dovolaní, ktoré aj podal, pričom o jeho dovolaní bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní vylučuje uplatnenie právomoci ústavného súdu vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojich práv napadnutým uznesením krajského súdu. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 48/2015 z 11. novembra 2015

Pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. Vychádzal pritom z toho, že z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou,

porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Pri preskúmvaní tejto časti sťažnosti bol ústavný súd zároveň viazaný svojou stabilizovanou judikatúrou, v ktorej, akcentujúc svoje ústavné postavenie, opakovane zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Na vec sťažovateľa je aplikovateľný aj ďalší právny názor tvoriaci súčasť ustálenej judikatúry ústavného súdu, podľa ktorého postup a rozhodnutie súdu rešpektujúci platné a účinné procesnoprávne a hmotnoprávne predpisy v trestnoprávnej veci nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv (m. m. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00). Platným a účinným procesnoprávnym predpisom, ktoré boli všeobecné súdy povinné aplikovať v trestnej veci sťažovateľa, bol (je) Trestný poriadok.

Kľúčová námietka sťažovateľa je založená na tvrdení, že jeho výpoveď z prípravného konania uskutočnená v postavení obvineného, pri ktorej sa k spáchaniu skutku kladenému mu za vinu priznal, nebola podľa jeho názoru použiteľná ako dôkaz

v konaní pred súdom na hlavnom pojednávaní, keďže priznanie v prípravnom konaní urobil len na účely tzv. odklonu formou podmieneného zastavenia trestného stíhania. Ústavný súd konštatuje, že v zásade rovnaká námietka tvorila obsah jeho odvolania proti odsudzujúcemu rozsudku okresného súdu a tiež obsah jeho argumentácie obsiahnutej v dovolaní.

V nadväznosti na podstatu sťažostnej argumentácie sťažovateľa ústavný súd poukazuje na znenie príslušných ustanovení Trestného poriadku, ktorými sú § 216 ods. 1 písm. a), § 226, ako aj § 122 ods. 2 Trestného poriadku.

Podľa § 216 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku v konaní o prečine, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, môže prokurátor so súhlasom obvineného po vznesení obvinenia do podania obžaloby na návrh policajta alebo aj bez návrhu podmiennečne zastaviť trestné stíhanie, ak vyhlási, že spáchal skutok, za ktorý je stíhaný, a nie sú odôvodnené pochybnosti o tom, že jeho vyhlásenie bolo vykonané slobodne, vážne a zrozumiteľne.

Podľa § 226 Trestného poriadku ak prokurátor zmier neschválil, hoci obvinený uskutočnil vyhlásenie podľa § 220 ods. 1, že spáchal skutok, pre ktorý je stíhaný, nie je možné v ďalšom konaní prihliadnuť na toto vyhlásenie ako na dôkaz.

Podľa § 122 ods. 2 Trestného poriadku obvinenému musí byť daná možnosť podrobne sa k obvineniu vyjadriť, najmä súvisle opísať skutočnosti, ktoré sú predmetom obvinenia, uviesť skutočnosti, ktoré obvinenie zoslabujú alebo vyvracajú, a ponúknuť o nich dôkazy.

V súvislosti s posudzovanou námietkou sťažovateľa ústavný súd, vychádzajúc zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej sa rozhodnutie dovolacieho súdu nemôže posudzovať izolovane bez väzby na predchádzajúce súdne rozhodnutia vydané v posudzovanom trestnom konaní, pretože tieto tvoria z hľadiska predmetu konania jeden celok (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 3650/09), považuje

za žiaduce poukázať nielen na relevantné časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ale aj relevantné časti napadnutého uznesenia krajského súdu.

V relevantnej časti napadnutého uznesenia krajský súd okrem iného uviedol:

«Obžalovaný sa v zápisnici o svojom výsluchu v procesnej pozícii obvineného dňa 20. 10. 2011 v plnej miere ku spáchaniu trestného činu (ktorý bol neskôr žalovaný) priznal. Zápisnica je procesne bezchybná, pri jej vyhotovení boli dodržané všetky ustanovenia Trestného poriadku. Súd prvého stupňa nepochybil, ak na hlavnom pojednávaní z dôvodu rozporov prečítal uvedenú výpoveď obžalovaného z prípravného konania a „skonfrontoval“ ju s jeho výpoveďou na hlavnom pojednávaní.

Názor obžalovaného i obhajoby, že takúto výpoveď nemožno použiť, pretože sa vlastne jedná o vyhlásenie viny obžalovaného (vtedy obvineného) podľa § 216 písm. a) Trestného poriadku len pre účely odklonu v trestnom konaní, nie je správny.

Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 119 ods. 2 Trestného poriadku za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, previerka výpovede na mieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

Podľa § 216 ods. 1 Trestného poriadku v konaní o prečine, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, môže prokurátor so súhlasom obvineného po vznesení obvinenia do podania obžaloby na návrh policajta alebo aj bez návrhu podmienene zastaviť trestné stíhanie, ak

a) vyhlási, že spáchal skutok, za ktorý je stíhaný, a nie sú odôvodnené pochybnosti o tom, že jeho vyhlásenie bolo vykonané slobodne, vážne a zrozumiteľne ...

Z uvedeného je zrejmé, že Trestný poriadok pozná (okrem iného) dva rôzne inštitúty, na ktorých možno založiť meritórne rozhodnutie. Jednak je to výsluch obvineného, ako tzv. všeobecný dôkazný prostriedok a jednak v prípade odklonu formou podmieneného zastavenia trestného stíhania je to vyhlásenie obvineného, ako špecifický inštitút. Oba inštitúty sú rozdielne, pričom vyhlásenie obvineného (teda špecifické „priznanie sa“) možno použiť výlučne pre potreby podmieneného zastavenia trestného stíhania.

Zápisnicu o výsluchu obvineného zo dňa 20. 10. 2011, nachádzajúcu sa na č. l. 17 – 21 vyšetrovacieho spisu, je potrebné chápať ako všeobecný dôkazný prostriedok v zmysle § 119 ods. 2 Trestného poriadku. Z uvedenej zápisnice nevyplýva, že sa jedná o špecifický procesný úkon, ktorý by mohol byť chápaný výlučne len ako vyhlásenie obvineného podľa § 216 ods. 1 Trestného poriadku. V zápisnici o výsluchu nie je napokon žiadna zmienka o tom, že by bol vykonávaný výlučne pre potreby tzv. odklonu v zmysle § 216 Trestného poriadku. Vyjadrenie obžalovaného (priznanie sa) je preto plne použiteľné pre všetky štádiá trestného konania a to bez ohľadu na to, ako obžalovaný pri výsluchu subjektívne svoje vyjadrenia chápal. V tomto smere bol napokon pred výsluchom riadne procesne poučený.

Krajský súd poukazuje na skutočnosť, že vo vyšetrovacom spise sa na č. l. 14 – 15 a 22 – 23 nachádza vyhlásenie obžalovaného (vtedy obvineného) podľa § 216 Trestného poriadku. Práve a len toto vyhlásenie je špecifický úkon obžalovaného, ktorého použitie je ohraničené len pre potreby konania o odklone.

Súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď na návrh prokurátora zápisnicu o výsluchu obžalovaného z prípravného konania na hlavnom pojednávaní prečítal.

Je pravdou, že výsluch poškodeného z prípravného konania nemohol byť použitý v konaní pred súdom ako dôkaz. Tu sa krajský súd stotožňuje s názorom okresného súdu. Nie je však vôbec pravdou, že okrem prvotného priznania sa obžalovaného, neboli produkované žiadne dôkazy svedčiace o vine obžalovaného. Tu je možné poukázať na odborné vyjadrenie [REDAKOVANÉ], súdneho znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, na č. l. 45 – 51 a lekársku správu na č. l. 52. Vyplýva z nich, že poškodený bol dňa 13. 4. 2011 ošetrovaný [REDAKOVANÉ], pričom bola zistená zlomenina 2. prsta ľavej ruky a viacnásobná sublúxácia článkov prstov na ľavej ruke. Poškodený bol

ošetrený hneď na druhý deň po incidente s obžalovaným a uviedol, že bol napadnutý pri výkone funkcie domovníka. Z odborného vyjadrenia tiež vyplýva, že zranenia poškodeného mohli vzniknúť tak, ako je uvedené v napadnutom rozsudku.

Krajský súd preto tiež konštatuje, že spáchanie trestnej činnosti je obžalovanému preukázané jednak jeho vlastným priznaním a jednak nepriamymi dôkazmi a to vyššie uvedeným odborným vyjadrením a lekárskou správou. Neskoršie tvrdenie obžalovaného, že je nevinný, krajský súd v súlade s názorom súdu prvého stupňa považuje za tendenčné a urobené výlučne v úmysle vyhnúť sa následkom trestnoprávnej zodpovednosti, keď sa obžalovaný v skúšobnej dobe podmiennečného zastavenia trestného stíhania neosvedčil, v trestnom stíhaní bolo pokračované a bola na neho podaná obžaloba.»

V relevantnej časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu sa uvádza: *„Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch získaných nezákonne, musí byť z obsahu spisového materiálu zrejmé a nemožno ju vyvodzovať na základe toho, že by sa mali inak vyhodnocovať existujúce už vykonané dôkazy. Z obsahu spisového materiálu a z rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa najvyšší súd zistil, že oba sudy pri svojom rozhodovaní brali do úvahy aj dôkaz vykonaný v prípravnom konaní, a to výpoveď obvineného, ktorá bola zaznamenaná do zápisnice o výsluchu z 20. októbra 2011 č. l. 17 – 21), kde sa obvinený k spáchaniu skutku priznal. Najvyšší súd deklaruje, že táto zápisnica je vyhotovená procesne bezchybným spôsobom v zmysle zákonných ustanovení Trestného poriadku a je potrebné ju chápať ako všeobecný dôkazný prostriedok v zmysle § 119 ods. 2 Trestného poriadku (za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona). Medzi ne nepochybne patrí aj výsluch obvineného. Okrem toho existuje aj špecifický inštitút, ktorým je vyhlásenie obvineného v prípade odklonu formou podmiennečného zastavenia trestného stíhania. Takéto vyhlásenie urobené obvineným podľa § 216 Trestného poriadku sa nachádza na č. l. 14 -15 a 22 – 23 vyšetrovacieho spisu, na ktoré však súd neprihliadal. Najvyšší súd poznamenáva, že názor obvineného, že jeho výpoveď z prípravného konania sa nemala prečítať, a tým použiť ako dôkaz jeho viny, pretože sa vlastne jednalo o vyhlásenie podľa § 216 Trestného poriadku, je nesprávny.*

Priznanie sa obvineného k spáchaniu skutku zaprotokolované v zápisnici o výsluchu z 20. októbra 2011 je použiteľné pre všetky štádiá trestného konania, a to bez ohľadu na to, ako obvinený pri výsluchu subjektívne svoje vyjadrenia chápal.

Súdy oboch stupňov pri vykonávaní dokazovania postupovali zákonne a v tomto smere im nie je čo vytknúť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ trestného poriadku naplnený nebol.“

Z citovaných častí odôvodnení napadnutých uznesení najvyššieho súdu i krajského súdu vyplýva, že krajský súd, ako aj najvyšší súd sa námietkou sťažovateľa o použiteľnosti jeho priznania tvoriaceho súčasť zápisnice o výpovedi obvineného z 20. októbra 2011 riadne a podrobne vysporiadali. Argumentácia najvyššieho súdu (rovnako aj krajského súdu) je podľa názoru ústavného súdu logická, zrozumiteľná a zodpovedajúca textu i zmyslu zákona – Trestného poriadku. Najvyšší súd vo svojej argumentácii jasne rozlišuje medzi výpoveďou obvineného ako všeobecným dôkazným prostriedkom a vyhlásením obvineného, ako špecifickým inštitútom, ktorým sa k spáchaniu skutku priznáva a ktoré je určené výlučne na účely tzv. odklonu formou podmieneného zastavenia trestného stíhania. Z citovaných častí rozhodnutí krajského súdu a najvyššieho súdu taktiež vyplýva, že vo vyšetrovacom spise sa okrem výpovede sťažovateľa z 20. októbra 2011 nachádza aj jeho vyhlásenie podľa § 216 Trestného poriadku, ktoré je špecifickým úkonom a jeho použitie je viazané len pre potreby konania o tzv. odklone. Ústavný súd považuje za podstatné tiež to, že nad rámec argumentácie o použiteľnosti priznania sťažovateľa k spáchaniu skutku uskutočnenému v prípravnom konaní sa v napadnutých uzneseniach všeobecných súdov poukazuje aj na skutočnosť, že dôkazom o vine sťažovateľa je aj odborné vyjadrenie znalca [REDACTED], ktorým bol preukázaný mechanizmus vzniku zranení poškodeného.

Ústavný súd, rešpektujúc skutočnosť, že právomoc interpretovať zákony (zákonné normy) patrí primárne všeobecným súdom, zastáva názor, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu (v spojení s odôvodnením napadnutého uznesenia krajského súdu) je primerane odôvodnené, pričom právne závery, ku ktorým najvyšší súd dospel, nemožno

považovať za arbitrárne, a teda nezlučiteľné s aplikovanými ustanoveniami Trestného poriadku.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol vysloviť ich porušenie. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2016